

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

**ДЕРЖАВНЕ
УПРАВЛІННЯ
ТА МІСЦЕВЕ
САМОВРЯДУВАННЯ**

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Заснований у 1999 році

*Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 15316-3888 ПР від 05 червня 2009 р.*

Випуск 2 (5)

Дніпропетровськ
ДРІДУ НАДУ
2010

Наукове видання
**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ**

Збірник наукових праць
Заснований у 1999 р.
Випуск 2 (5), 2010 р.

Редактори О. І. Березовська, А. В. Соколова
Комп'ютерний оригінал-макет – К. О. Надтока

Здано на складання 15.06.10. Підписано до друку 26.06.10.
Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Папір № 1. Ум. друк. арк. 17,8. Обл.-вид. арк. 23,62.
Тираж 100 пр. Зам. № 06/221.

Національна академія державного управління при Президентові України
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Україна, 49044, Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 29
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК №1743 від 06.04.2004 р.

Видруковано у повній відповідності до оригінал-макета
ПП «Моноліт»
Україна, 49050, Дніпропетровськ, вул. Горького, 20

переглянути структуру й обсяги зборів і податків та взяти під контроль вирішення цих питань на місцевому рівні.

Список використаних джерел

1. Гець В. Характер перехідних процесів до економіки знань / В. Гець // Економіка України. – 2004. – № 5. – С. 4 – 13.
2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування та пенсійне забезпечення: у цифрах і фактах. – К. : Міністерство праці та соц. політики України, пенсійний фонд України, 2002. – 45 с.
3. Новиков В. Проблеми реалізації державної політики регулювання доходів населення // В. Новиков / Економіка України. – 2002. – № 9. – С. 1 – 12.
4. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України // Відом. Верховної Ради (ВВР). – 2000. – № 48. – Ст. 409.
5. Спікер П. Соціальна політика: теорії та підходи / П. Спікер – К. : Фелікс, 2000. – 400 с.

Надійшла до редакції 08.04.10

УДК 351:658.8:37

Катерина РОМАНЕНКО
Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

**СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГУ
В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ**

Досліджується міжнародний контекст використання маркетингових технологій у державному управлінні. Обґрунтовується необхідність адаптації маркетингових технологій у державному управлінні.

Ключові слова: маркетинг, державне управління, державний маркетинг, глобальне суспільство.

Катерина Романенко. Мировые тенденции использования маркетинга в государственном управлении

Исследуется международный контекст использования маркетинговых технологий в государственном управлении. Обосновывается необходимость адаптации маркетинговых технологий в государственном управлении.

Ключевые слова: маркетинг, государственное управление, государственный маркетинг, глобальное общество.

Katerina Romanenko. The world trends of using of marketing in public administration

The international context of using of marketing technologies in public administration is investigated. The necessity of adaptation of marketing technologies in public administration is proved.

Key words: marketing, public administration, public marketing, global society.

У сучасних умовах глобальна соціокультурна роль маркетингу як механізму інтеграції глобального суспільства та різноманіття цінностей є загально визнаною. Підґрунтя цієї ролі має цілком конкретний практичний характер і визначається реаліями глобалізму. Успіх управлінської діяльності в системі глобальних соціальних відносин можливий лише тоді, коли суб'єкт управління орієнтується на систему цінностей споживачів як в загальнопланетарному, так і в національному та субкультурному вимірах. Коли маркетингова стратегія розробляється на культурно-ціннісній основі, гарантовані значні переваги в конкурентоспроможності. Відтак урахування світових тенденцій використання маркетингових технологій у державному управлінні також стало одним з елементів не лише удосконалення діяльності органів державної влади, а й зміцнення позицій держави на міжнародній арені.

Світовий досвід використання маркетингових технологій у державному управлінні досліджують у своїх працях О. Бандурка, В. Борденюк, М. Окландер, В. Щербань та інші вітчизняні й зарубіжні вчені. Вони обґрунтовують доцільність використання багатьох із них в Україні. Однак при цьому відсутній системний аналіз використання зарубіжного досвіду для становлення державного маркетингу у вітчизняному державному управлінні.

Мета нашого дослідження – обґрунтування системного використання світового досвіду державного маркетингу в Україні.

Сьогодні культурно-ціннісні аспекти маркетингового регулювання з боку органів державного управління є пріоритетними на всіх рівнях економічної та соціальної діяльності. Оскільки системи цінностей та пріоритетів громадян всіх країн розвиваються, то змінюються і їх ціннісні стандарти, і заслугою державного маркетингу є впровадження соціокультурної динаміки як основи цілепокладання будь-якої управлінської діяльності органів державної влади в умовах глобального суспільства. На цій же основі відбувається і залучення світового досвіду використання маркетингових технологій.

На сьогодні найбільш спірним напрямом застосування маркетингових технологій у практиці державного управління, передусім української спільноти, стало впровадження комерційних засад надання державних управлінських послуг. Цей процес набув системного характеру в Європі з кінця 1980-х рр. і привів до повноправної участі державних службовців і закладів, в яких вони працюють, в «наданні послуг споживачу». «Націленість на задоволення певних потреб споживачів передбачає бачення громадянина як клієнта-покупця. Підхід «нового державного управління», що формується в європейських країнах від 80-х рр. минулого століття, наполягає у своїй практиці на тому, що державні функції мають системно переглядатися, щоб врешті-решт збільшити конкуренцію в галузі надання послуг громадянам» [8, с. 16]. Не відходячи на різноманітну термінологію (управлінські, адміністративні,

– урахування вимог норм міжнародних договорів України у сфері соціального захисту та трудових відносин.

За характером задоволення соціальних потреб соціальні нормативи класифікуються так:

– нормативи споживання – розміри споживання в натуральному виразі за певний проміжок часу (за рік, за місяць, за день) продуктів харчування, непродовольчих товарів поточного споживання та деяких видів послуг;

– нормативи забезпечення – визначена кількість наявних в особистому споживанні предметів довгострокового користування, а також забезпечення певної території мережею закладів охорони здоров'я, освіти, підприємств, установ, організацій соціально-культурного, побутового, транспортного обслуговування та житлово-комунальних послуг;

– нормативи доходу – розмір особистого доходу громадянина або сім'ї, який гарантує їм достатній рівень задоволення потреб, що обраховується на основі визначення вартісної величини набору нормативів споживання та забезпечення.

За рівнем задоволення соціальних потреб соціальні нормативи поділяються:

– на нормативи раціонального споживання – рівень, що гарантує оптимальне задоволення потреб;

– нормативи мінімального споживання – соціально прийнятний рівень споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг з огляду на соціальні або фізіологічні потреби;

– статистичні нормативи – нормативи, що визначаються на основі показників фактичного споживання або забезпеченості для всього населення чи його окремих соціально-демографічних груп.

Держава здійснює фінансову підтримку місцевого самоврядування з метою забезпечення надання державних соціальних гарантій на основі нормативів витрат (фінансування). Цільова державна підтримка передбачає вирівнювання можливостей окремих територіальних громад щодо забезпечення надання державних соціальних гарантій.

Беручи до уваги, що саме трансфертам у соціальній політиці рівності й нерівності приділяється особлива роль, доцільно визначитися з поняттям «трансферт», під яким пропонуємо розуміти безкоштовну передачу частини доходу (майна) індивіда, організації або держави в розпорядження інших осіб. Причому в сучасних умовах за допомогою трансфертів можуть перерозподілятися не тільки грошові доходи і ресурси, але й економічні можливості. Так, використання трансфертів у державі надає можливість поліпшення якості робочої сили. Наприклад, малозабезпечені родини в результаті одержують більше можливостей для того, щоб дати гарну освіту своїм дітям, і тим самим це може сприяти підвищенню якості робочої сили. Але при цьому перерозподіл доходів відбувається через систему оподаткування так, що економічні можливості осіб з підвищеним доходом також змінюються.

Система соціальних трансфертів:

– цільові допомоги (грошові, натуральні, безготівкові, тобто пільги по оплаті);

– соціальне забезпечення (система інтернатних установ та територіальних центрів);

– соціальний захист через недержавні організації;

– соціальна допомога з фондів підприємств [3, с. 2 – 3].

Система соціального захисту населення складається з соціального страхування, соціальної допомоги (трансфертів), соціальних гарантій [3, с. 371].

Система соціального страхування й пенсійного забезпечення, що діє в Україні включає: пенсійну систему, соціальне страхування на випадок безробіття, соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, соціальне страхування від нещасних випадків.

За даними Міністерства праці і соціальної політики України та пенсійного забезпечення охоплено приблизно 21 млн застрахованих осіб та 14,4 млн пенсіонерів [2, с. 5]. Водночас відзначимо, що станом на початок 2008 р. профспілка працівників соціальної сфери України стурбована ситуацією щодо забезпечення фінансування установ та організацій соціальної сфери. Як свідчить інформація з регіонів, фінансування установ та організацій соціальної сфери відбувається за залишковим принципом і в порівнянні з іншими бюджетними організаціями виділена сума менша на десятки відсотків. Такий підхід до розподілу коштів створює соціальну напругу в трудових колективах, порушує законодавство щодо забезпечення оплати праці відповідно до нормативних актів з оплати праці.

Останнім часом працівники соціальної сфери не отримують передбачені нормативними документами з оплати праці надбавки та доплати, премії та допомоги на оздоровлення. Профспілка здійснює постійний моніторинг з оплати праці, який свідчить про те, що в межах однієї області оплата праці працівників установ та організацій соціальної сфери найменша серед бюджетних установ інших галузей. Тому працювати в цій сфері за низьку заробітну плату погоджується не кожний. Заробітна плата працівників соціальної сфери не є конкурентоспроможною на ринку праці, а враховуючи високі кваліфікаційні вимоги до претендентів та контингент населення, якими опікуються ці структури, вже є певні труднощі в доборі кадрів.

Ураховуючи викладене, доцільним є переглянути бюджетні асигнування на утримання установ та організацій соціальної сфери, щоб задовольнити в повному обсязі видатки на оплату праці, охорону праці, утримання установ та організацій, соціально-побутові потреби, в тому числі на культурно-масову, фізкультурну й оздоровчу роботу в розмірі не меншому ніж 0,3 % від фонду оплати праці, як це передбачено ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»,

і не в повному обсязі, можуть реалізовуватися для частини отримувачів.

На думку деяких учених-дослідників, основні причини виникнення проблеми недофінансування соціальної сфери не в тому, що не вистачає коштів. Особливість кризи полягає в тому, що вичерпалися традиційні джерела фінансування соціальної сфери і майже не розроблені нові (недержавні), немає достатньої нормативної бази. Концепція реформи також не враховує всієї складності розв'язання такого завдання: підвищення фінансової стабільності соціальної сфери й зростання надходжень від продажу її послуг, з одного боку, і необхідності забезпечення доступу малозабезпечених верств населення до життєво важливих як для окремих сімей, так і для суспільства загалом соціальних благ – з іншого. Усе це змушує уряди країн ретельніше аналізувати причини скрутного становища й розробляти заходи, що сприятимуть установленню раціонального балансу інтересів держави, виробників і споживачів соціальних послуг. Складність прийняття рішень у соціальній сфері полягає в необхідності одночасного задоволення критеріїв економічної ефективності й соціальної справедливості. Тому одним з основних завдань перехідного періоду повинно стати проведення такої політики перерозподілу й соціальних гарантій, яка б не послаблювала стимулів економічної активності й при цьому підтримувала життєвий рівень усіх громадян на прийнятному рівні.

Стійка соціальна система повинна бути сумісною зі стабілізацією і неінфляційним економічним зростанням, побудована на жорсткій дисципліні відрахувань, соціальному партнерстві основних груп, поєднанні державних і приватних форм соціального захисту, інтеграції завдань соціальної політики в макроекономічну стратегію. Лише поєднання таких принципів із політичною волею надасть країні шанс (можливість) успішного реформування. Реформування системи соціальних зобов'язань в Україні має здійснюватися за такими основними напрямками:

– зміна принципів призначення різних соціальних допомог їх реципієнтам, посилення адресності соціальної системи (надання грошової соціальної допомоги строго цільовим групам, тобто тим реципієнтам, які підтвердили, що їх доходи не перевищують певної межі (визначеного порогового значення), наприклад межі малозабезпеченості в розрахунку на одного члена сім'ї. Це порогове значення тісно пов'язане з можливостями бюджетів, з яких фінансується ця допомога);

– раціоналізація витрат на соціальну сферу (перегляд пільг, поширення платних послуг);

– удосконалення нормативної бази з питань, що регулюють функціонування й розвиток соціальної сфери;

– забезпечення нормативного регулювання надання платних соціальних послуг як додаткового джерела фінансування соціальної сфери.

З метою забезпечення надання державних соціальних гарантій обираються такі види нормативів витрат (фінансування):

– фінансування поточних витрат на одного мешканця, а для окремих видів соціальних послуг – на одну особу, яка підлягає даному виду обслуговування;

– фінансування поточних витрат на утримання мережі закладів охорони здоров'я, освіти, підприємств, організацій, установ соціально-культурного, житлово-комунального та побутового обслуговування;

– державних капітальних вкладень на будівництво закладів охорони здоров'я, освіти, підприємств, організацій, установ соціально-культурного, житлово-комунального та побутового обслуговування.

Окремо визначаються нормативи коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, що спрямовуються на покриття витрат підприємств, установ і організацій соціально-культурного, житлово-комунального та побутового обслуговування, які не покриваються виплатами населення.

Нормативи фінансування встановлюються під час прийняття Закону України про Державний бюджет України на поточний рік, а також під час формування бюджетів соціальних фондів. Відповідно до ст. 409 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 2000 р. [4] державні соціальні стандарти й нормативи встановлюються з метою:

– визначення механізму реалізації соціальних прав та державних соціальних гарантій громадян, визначених Конституцією України;

– визначення пріоритетів державної соціальної політики щодо забезпечення потреб людини в матеріальних благах і послугах та фінансових ресурсів для їх реалізації;

– визначення та обґрунтування розмірів витрат Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, соціальних фондів на соціальний захист і забезпечення населення та утримання соціальної сфери.

На основі соціальних стандартів визначаються розміри основних соціальних гарантій: мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком, інших видів соціальних виплат і допомоги. Державні соціальні стандарти обов'язково враховуються під час розробки програм економічного й соціального розвитку. Формування державних соціальних стандартів і нормативів ґрунтується на таких принципах:

– забезпечення визначених Конституцією України соціальних прав та державних соціальних гарантій достатнього життєвого рівня для кожного;

– законодавчого встановлення найважливіших державних соціальних стандартів і нормативів;

– диференційованого за соціально-демографічними ознаками підходу до визначення нормативів;

– наукової обґрунтованості норм споживання та забезпечення;

– соціального партнерства;

– гласності та громадського контролю під час їх визначення та застосування;

влади в Україні : нормативно-правове забезпечення / Ірина Хожило Сергій Серьогін // Вісн. держ. служби України. – 2008. – № 4. – С. 50 – 55.

25. Черниш О. І. Теоретико-методологічні засади формування нових механізмів державного регулювання в сфері соціально значимих послуг: автореф. дис... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02 / О. І. Черниш ; Донецький держ. ун-т упр. – Донецьк, 2006. – 39 с.

26. Шаров Ю. П. Муніципальні послуги: шлях до високої якості монографія / Ю. П. Шаров, Д. В. Сухінін. – Мелітополь : Видавн. будинок ММД, 2008. – 136 с.

27. Administration as a Service – the Public as a Client : The OECD Report OECD. – 1986. – 144 p. – Access mode : www.oecd.org.

28. Löffler E. Improving the Quality of East and West European Public Services / Elke Löffler, Mirko Vintar, Katharine Mark ; edited by Elke Löffler and Mirko Vintar. – Oxon : Ashgate Publishing, 2004. – 274 p.

Надійшла до редколегії 04.03.10

УДК 336.13:351.82

Андрій СТОЙКА

Донецький державний університет управління

ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ: ДЖЕРЕЛА І ШЛЯХИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ

Розглядаються актуальні питання визначення джерел фінансування соціальної сфери; заходи щодо реалізації державою соціальної політики спрямовані на підтримку життєвого рівня громадян.

Ключові слова: соціальний сектор, фінансування, соціальні стандарти, трансферт.

Андрей Стойка. Финансирование социальной сферы: источники и пути диверсификации

Рассматриваются актуальные вопросы определения источников финансирования социальной сферы; мероприятия по реализации государственной социальной политики, направленные на поддержку жизненного уровня граждан.

Ключевые слова: социальный сектор, финансирование, социальные стандарты, трансферт.

Andrey Stoyka. Financing of social sphere: sources and ways of diversification

The article elucidates topical issues of determining sources of financing social sphere; set of measures related to implementation of the state social policy and directed to sustaining living standards of citizens are under consideration.

Key words: social sector, financing, social standards, transfer.

Розгалужена система соціальних зобов'язань стала однією з перших ознак цивілізованості суспільства, невід'ємним його атрибутом. Соціальні

© Стойка А. В., 2010

витрати держави є одним із важливих факторів, який визначає рівень життя населення й добробут найменш забезпечених його верств. Сьогодні чимущими статтями видатків держбюджетів розвинених країн є переважно видатки соціального характеру. Оптимізація й поступове зростання цих видатків є пріоритетною політикою нашої держави. Доцільно врахувати зарубіжний досвід, який свідчить про те, що найбільшу питому вагу в бюджетах демократичних країн мають видатки на соціальні потреби, що говорить про виняткову роль соціальної функції держави. Важливим моментом у реалізації соціальної політики держави повинно стати встановлення державних мінімальних стандартів, які мають зафіксувати ту межу, нижче за яку показники обсягу та якості соціальних послуг і гарантій, що надаються державою населенню, не повинні опускатись.

У багатьох випадках, коли ставиться питання про недофінансування державних соціальних зобов'язань, розміри якого свідчать про невідповідність цих зобов'язань реальним фінансовим можливостям держави, точаться розмови щодо необхідності згортання (скорочення) або відміни конкретних соціальних програм. Але така постановка питання не завжди є коректною. Незважаючи на низку наукових публікацій під авторством В. Геєця [1], В. Новикова [3], П. Спідера [5] та інших, питання фінансування соціальної сфери, аналізу й рекомендацій з удосконалення недостатньо досліджені. Завданнями нашої статті є аналіз джерел фінансування соціальної сфери і розробка рекомендацій щодо їх диверсифікації.

Соціальний сектор, як збірне поняття, включає в себе політику та програми в таких сферах, як зайнятість і безробіття, підтримання достатнього життєвого рівня населення, охорона здоров'я, освіта й навчання. Соціальні видатки посідають чільне місце в структурі видатків держави. На стан соціальної сфери впливають загальна ситуація в країні, рівень податкових надходжень, зміни в доходах населення, зміни в його структурі й рівні бідності, традиції. Її слід розглядати як частину економіки, фінансів, як систему, орієнтовану на конкретного споживача.

В Україні діяльність держави в соціальній сфері має надзвичайно важливе значення для життя суспільства. Це зумовлено як різким падінням доходів переважної більшості населення під час переходу до ринкової економіки, так і традиційною орієнтацією громадян на одержання соціальних послуг саме від держави. Так, затримка у виплаті заробітної плати або допомоги з безробіття, допомоги на дітей не достатня підстава для їх скорочення або відмови від них. З огляду на це існують думки, що частину соціальних зобов'язань держави доцільно розглядати як певні орієнтири, які можуть бути повністю досягнуті лише за сприятливого стану економіки. Тому пропонується кількісне значення деяких державних соціальних зобов'язань визначати інтервально. Недосягнення верхньої межі не означатиме необхідності відміни цих зобов'язань. Ще одним аргументом на користь утримання соціальних зобов'язань державою є те, що вони, хоч

ШЕЛОМОВСЬКА Оксана. Концептуальні основи формування управлінських рішень у державному управлінні вищою освітою	121
БУРЛАКОВ Павло. Функції держави в управлінні соціально-економічними процесами	131
ТАТАРЕНКО Вікторія. Реформування судової влади в Україні в контексті свроінтеграційних процесів	142
ДІДОК Юлія. Особливості об'єктно-суб'єктних відносин у сфері державного управління ветеринарною медициною	149
ІВАШИНА Олена. Удосконалення механізму державного регулювання оплати праці в Україні	157
КОЛОМІЄЦЬ Андрій. Національна модель, споживання: сутність та способи регулювання	166
ДОНЧЕНКО Тетяна. Державне регулювання зайнятості молоді ...	172
БОРОДІН Євгеній. Розвиток законодавчих засад соціальної роботи з молоддю в Україні	179
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА	188
ПАРХОМЕНКО-КУЦЕВІЛ Оксана. Закордонний досвід організації та функціонування системи управління персоналом державної служби	188
ЛОЛА Вікторія. Суспільна відповідальність персоналу публічної влади	198
АРТЕМЕНКО Наталія. Професіоналізація державних службовців як пріоритет здійснення державної кадрової політики ..	205
СОКОЛОВСЬКИЙ Сергій. Соціальний інтелект як критерій «селекції» державних службовців	212
МАРЦЕНЮК Олена. Психологічний аналіз професійної діяльності працівника митних органів	220
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ	228
МИХАЙЛИШИН Володимир. Упровадження системи управління якістю як інвестиція в підвищення конкурентоспроможності місцевого самоврядування	228
ЛАЩЕНКО Оксана. Використання маркетингу в інвестиційній діяльності органів муніципального управління	238
ПОЛІЩУК Оксана. Роль органів місцевого самоврядування у формуванні на селі політики толерантності до ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД	245
РЕЗНІК Олександр. Сфери та форми взаємодії владних та інших суб'єктів організації автобусних пасажирських перевезень у межах міської агломерації	253

ВЕРГЕЙЧИК Олена. Здійснення контролю за виконанням місцевих бюджетів в органах місцевого самоврядування	263
МУРКОВИЧ Людмила. Територіальна громада як суб'єкт місцевого самоврядування в Україні: теоретичні аспекти	269
МАТВЕЄВА Ольга. Використання економічно орієнтованого підходу до визначення поняття «місцеві бюджети» як основи фінансового забезпечення місцевого самоврядування	278
КАРПЕНКО Владислав. Теоретико-методологічні підходи до дослідження комплексного розвитку сільських територіальних громад	289
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	298

РЕЗНИК Александр Миколайович,
голова правління ВАТ ДАТП-11 231, здобувач ДРІДУ НАДУ

РОМАНЕНКО Катерина Михайлівна,
канд. юрид. наук, доц., докторант ДРІДУ НАДУ

САПРОНОВ Александр Вікторович,
канд. юрид. наук, докторант НАДУ

СИДОРА Вадим Сергійович,
аспірант ХарРІ НАДУ

СОКОЛОВСЬКИЙ Сергій Іванович,
канд. мед. наук, доц. каф. держ. упр. та місцевого
самоврядування ДРІДУ НАДУ

СТОЙКА Андрій Васильович,
канд. наук з держ. упр., секретар Вченої ради ДонДУУ

СТРЕЛЬЦОВ Володимир Юрійович,
канд. держ. упр., доц., доц. каф. європейської
та євроатлантичної інтеграції і нац. безпеки ХарРІ НАДУ

ТАТАРЕНКО Вікторія Борисівна,
викл. каф. менеджменту організації та права
Миколаївського держ. аграрного ун-ту

ТИМОФЄЄВ Сергій Павлович,
аспірант Чорноморського держ. ун-ту ім. П. Могили

ТРИГУБ Катерина Олександрівна,
аспірант Чорноморського держ. ун-ту ім. П. Могили

ШЕЛОМОВСЬКА Оксана Миколаївна,
аспірант ДРІДУ НАДУ

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	3
<i>ГЛОТОВ Борис, КУДРЯВЦЕВА Марія.</i> Класифікація форм державного управління: український контекст	3
<i>ПИСЬМЕННИЙ Ігор.</i> Закон необхідної різноманітності в публічному управлінні	10
<i>РАЗУМЕЙ Максим.</i> Зовнішньоторговельна безпека держави: управлінський аспект	18
<i>БЕЛЕЙ Ірина.</i> Зарубіжній досвід демократичного врядування та можливості його застосування в українській практиці	27
<i>БОЙЧУК Олег.</i> Теоретичні засади процесу соціалізації з позиції державної політики розвитку громадської активності молоді	37
<i>ТРИГУБ Катерина.</i> Соціально-комунікативна проблематика в системі державного управління: порівняльний аналіз російських та українських наукових джерел	45
<i>ТИМОФЄЄВ Сергій.</i> Управління у сфері етнонаціональних відносин за часів незалежності української держави	52
<i>ПРОЦІВ Олег.</i> Еволюція мисливсько-господарського законодавства в Галичині щодо регулювання відшкодувань за спричинені мисливськими тваринами збитки (кінець XIX – початок XX ст.)	60
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	68
<i>МАМАТОВА Тетяна.</i> Реалізація функції державного контролю як надання публічної послуги	68
<i>СТОЙКА Андрій.</i> Фінансування соціальної сфери: джерела і шляхи диверсифікації	78
<i>РОМАНЕНКО Катерина.</i> Світові тенденції використання маркетингу в державному управлінні	84
<i>ДМИТРЕНКО Геннадій.</i> Державний фінансовий аудит як складова фінансового контролю ефективності використання коштів державного бюджету (на прикладі діяльності Промислового об'єднання «Укрпротез»)	93
<i>САПРОНОВ Александр.</i> Вихідні поняття теорії забезпечення транспортної безпеки	101
<i>КОЛЕСНИКОВ Борис.</i> Державне управління екологічними ризиками розвитку в умовах інформаційного суспільства	109
<i>СТРЕЛЬЦОВ Володимир, СИДОРА Вадим.</i> Парадигмальні зміни в електронному врядуванні	115

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

СЕРЬОГН С. М.,

д-р наук держ. упр., проф. (голов. ред.)

ХОЖИЛО І. І.,

д-р наук держ. упр. (заст. голов. ред.)

РУДІК О. М.,

канд. політ. наук, доц. (відп. секретар)

ШАРОВ Ю. П.,

д-р наук держ. упр., проф.

ЛИПОВСЬКА Н. А.,

д-р наук держ. упр., доц.

ГОНЧАРУК Н. Т.,

д-р наук держ. упр., доц.

ВІКТОРОВ В. Г.,

д-р філос. наук, проф.

БОРОДІН Є. І.,

д-р іст. наук, доц.

РЕШЕТНІЧЕНКО А. В.,

д-р філос. наук, проф.

ГЛОТОВ Б. Б.,

д-р філос. наук, доц.

КОВАЛЬЧУК К. Ф.,

д-р екон. наук, проф.

ГАБРИНЕЦЬ В. О.,

д-р техн. наук, проф.

ДРЕШПАК В. М.,

канд. наук держ. упр.

ПРОКОПЕНКО Л. Л.,

канд. іст. наук, доц.

АНТОНОВА О. В.,

канд. наук держ. упр.

САВОСТЕНКО Т. О.,

канд. екон. наук, доц.

УДК 35

ББК 67. 401. я43

Д 36

*Друкується за рішенням
ученої ради Дніпропетровського
регіонального інституту державного
управління Національної академії
державного управління
при Президентові України*

Протокол № 04/124 від 31.05.2010 р.

**Д 36 Державне управління та місцеве
самоврядування : зб. наук. пр. / редкол. :
С. М. Серьогін (голов. ред.) [та ін.]. – Д. :
ДРІДУ НАДУ, 2010. – Вип. 2 (5). – 307 с.**

Уміщені матеріали наукових досліджень з проблем державного управління та місцевого самоврядування, механізмів регулювання окремих сфер господарської діяльності, розвитку державної служби, кадрових питань тощо.

Розрахований на науковців, фахівців у галузі державного управління, державних службовців, а також може бути корисний для студентів, аспірантів і всіх, хто цікавиться питаннями теорії та історії держави й суспільства.

Збірник наукових праць «Державне управління та місцеве самоврядування» згідно з рішенням Президії ВАК України включений до переліку наукових фахових видань у галузі науки «Державне управління» (постанова № 1-05/4 від 14.10.09)

Періодичність – чотири рази на рік

© Дніпропетровський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України, укладання, художнє оформлення, оригінал-макет, 2010

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

УДК 342.3(477):35(477)

Борис ГЛОТОВ, Марія КУДРЯВЦЕВА

Національна академія державного управління

при Президентові України

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

КЛАСИФІКАЦІЯ ФОРМ ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Аналізуються форми державного правління, з'ясовується специфіка республіканської змішаної форми державного правління в Україні.

Ключові слова: форма державного правління, інститут президента, гілки державної влади, державна політика, коаліційна більшість, парламентсько-президентська республіка.

Борис Глотов, Марія Кудрявцева. Классификация форм государственного правления: украинский контекст

Анализируются формы государственного правления, выясняется специфика республиканской смешанной формы государственного правления в Украине.

Ключевые слова: форма государственного правления, институт президента, ветви государственной власти, государственная политика, коалиционное большинство, парламентско-президентская республика.

Boris Glotov, Mariya Kudryavtseva. Classification of forms of state board: Ukrainian context

Based on the analysis of forms of government turns out the specifics of the republican mixed form of government in Ukraine.

Key words: form of government, the institute of president, branches of government, public policy, majority coalition, parliamentary-presidential republic.

Президентська виборча кампанія 2010 р. характеризувалася тією обставиною, що більшість кандидатів подали свої проекти Конституції України, в яких запропонували розмаїття форм державного правління від президентської республіки до парламентської. Вищезазначене актуалізує дослідження сутності і змісту форм державного правління і

© Глотов Б. Б., Кудрявцева М. В., 2010